

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

DOI <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.968>

О. Батанов,

доктор юридичних наук, професор,
старший науковий співробітник відділу конституційного права та місцевого самоврядування
Інституту держави і права імені В. М. Корецького Національної академії України

Б. Пережнюк,

кандидат юридичних наук, професор,
заслужений юрист України,
академік Національної академії наук вищої освіти України,
професор кафедри конституційного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЦІКАВИЙ ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАМОВЛЕННЯ (РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ К.К. КУЛІ-ІВАНЧЕНКО «СОЦІАЛЬНЕ ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ»)¹

Визнання та становлення в Україні місцевого самоврядування, глибокі соціально-економічні і політичні перетворення в суспільстві і формування на цій основі нової соціально-правової демократичної державності безпосередньо пов'язані не тільки з процесами децентралізації та деконцентрації публічної влади, а і, насамперед, принципово новими для нас підходами до прав людини, до вирішення як загальнодержавних, так і регіональних, а також місцевих проблем у даній сфері. У даному контексті соціальне замовлення органів місцевого самоврядування є ефективною та багато у чому інноваційною формою соціального партнерства між суб'єктами громадянського суспільства з метою надання якісних, переважною мірою соціальних, послуг та реалізації певних соціальних прав окремих груп населення.

Актуальність даної роботи К.К. Кулі-Іванченко набуває особливого значення

в контексті соціально-економічної кризи, яку наразі переживає Україна. У цих умовах постає потреба в забезпеченні максимально ефективного та цільового використання обмежених бюджетних коштів, пошуку нових джерел фінансування нагальних потреб, із якою стикаються органи місцевого самоврядування. Одним із таких інструментів вирішення соціальних проблем, який не тільки дає можливість забезпечити економію бюджетних ресурсів, а й залучити додаткове фінансування на їх вирішення з інших джерел, є соціальне замовлення, яке передбачає залучення на конкурсних засадах до вирішення соціальних проблем інститутів громадянського суспільства.

Тому актуальність глибокого осмислення проблематики місцевого самоврядування з точки зору генезису, організації та функціонування його соціальних інститутів та функцій має не лише науково-методологічне і політико-ідеологічне, але й важливе соціально-практичне значення. Усвідомлення феномену соціальної ролі місцевого самоврядування в повному обсязі дає можливість знайти

¹ Кулі-Іванченко К.К. Соціальне замовлення органів місцевого самоврядування в Україні: конституційно-правове дослідження : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 232 с.

адекватні напрями і форми розвитку демократії та соціальної державності на сучасному етапі. У цьому аспекті соціальне замовлення в загальному вигляді є ефективною та перевіреною муніципальною практикою зарубіжних демократичних країн, формою співпраці органів державної влади та місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства для вирішення соціальних проблем населення.

У зв'язку із цим монографія Кулі-Іванченко Ксенії Костянтинівни на тему «Соціальне замовлення органів місцевого самоврядування в Україні: конституційно-правове дослідження» присвячена вельми актуальній як із точки зору муніципально-правової науки та теорії муніципалістики, так і практики муніципального будівництва та формування громадянського суспільства проблемі здійснення соціального замовлення органів місцевого самоврядування, яке передбачає широке залучення інститутів громадянського суспільства до вирішення соціальних проблем у територіальних громадах.

Авторка вдало побудувала структуру роботи, розглянувши спочатку генезис соціального замовлення в розділі I монографії. У розділі II авторка перейшла до аналізу сучасного стану конституційного законодавства про соціальне замовлення органів місцевого самоврядування, а також визначення перспектив його реформування. Логічним завершенням роботи стало представлення авторського бачення конституційно-правової характеристики договору на соціальне замовлення в розділі III.

У роботі з точки зору науки конституційного права представлено визначення соціального замовлення та договору на соціальне замовлення. Авторка обґрунтовано доводить зв'язок між соціальним замовленням та принципом субсидіарності, справедливо відзначаючи, що договір на соціальне замовлення слід розглядати в якості важливого засобу соціалізації діяльності органів місцевого самоврядування.

Водночас монографія К.К. Кулі-Іванченко містить окремі дискусійні положення, які можуть стати підґрунтям для виокремлення деяких побажань чи запитань.

Так, позитивно оцінюючи намагання К.К. Кулі-Іванченко розглянути питання щодо соціального замовлення органів

місцевого самоврядування в загальному контексті організації та функціонування соціальної держави, однією із цілей якого, на думку автора, є «поступове роздержавлення соціальної сфери», при цьому, як вказується в рукописі, «важливу роль у цьому відіграє соціальне замовлення, яке передбачає залучення інститутів громадянського суспільства до вирішення соціальних проблем», вважаємо, що авторська позиція була б більш концептуально обґрунтованою та переконливішою, якби в роботі були розглянуті функції соціальної держави з точки зору їх кореляції з функціями громадянського суспільства та функціями місцевого самоврядування, в тому числі й у контексті здійснення останнім соціального замовлення.

Зазначені зауваження та побажання є дискусійними, мають уточнюючий та рекомендаційний характер і в цілому не впливають на загальну високу позитивну оцінку монографії К.К. Кулі-Іванченко.

На підставі вищевикладеного можна зазначити, що монографія «Соціальне замовлення органів місцевого самоврядування в Україні: конституційно-правове дослідження» є завершеною самостійною науковою працею, в якій отримано нові теоретично обґрунтовані результати, що в сукупності розв'язують важливу наукову проблему у формі виробленої цілісної концепції конституційно-правового інституту соціального замовлення органів місцевого самоврядування в Україні, а також має практичне значення для правозастосовних органів щодо реалізації соціального замовлення.

Монографія К.К. Кулі-Іванченко «Соціальне замовлення органів місцевого самоврядування в Україні: конституційно-правове дослідження» є самостійною науковою працею. Вона сприяє розв'язанню важливого наукового та прикладного завдання, зокрема розробленню та подальшому вдосконаленню конституційно-правової регламентації соціального замовлення, в т. ч. на рівні актів органів місцевого самоврядування, щодо підготовки та проведення конкурсів із використанням механізму соціального замовлення.

Монографія буде корисна всім, хто цікавиться теорією правового регулювання організації та діяльності органів місцевого самоврядування та практикою муніципального будівництва.

